

לבנסראום

(Lebensraum, 'מרחב מחיה'). עיקרון יסוד במדיניות החוץ של הנאצים. המונח ל', מקורו בתחומי הגיאוגרפיה המדינית והגיאופוליטיקה, פותח במחקריהם של סיר האלפורד מקינדר, פרידריך ראצל וקרל האוסהופר, שנתנו בסיס פסידו-מדעי לדחף הכיבוש ושאיפות ההתפשטות של הנאצים. ספרו של הנס גרים 'עם בלי מרחב' (Volk Ohne Raum) משנת 1926 היה לספר קלסי באשר לצורך של גרמניה במרחב חיוני למחיה. ואולם, יש הבדל בהבנת המושג בכתבי הגיאופוליטיקאים ובין פרשנותו של היטלר. הגיאופוליטיקאים דיברו על כיבוש צבאי כדי להבטיח אוטרכיה, מוצרי מזון, אי-תלות צבאית ויכולת הגנה כפתרון לבעיותיה המדיניות והכלכליות של גרמניה. היטלר קיבל קו מחשבה זה והפיצו, אך הוסיף מושג מיתולוגי, הקשור למיתוס הדם והאדמה שלו, ובו סממנים אנטישמיים ואנטי-בולשוויקיים. הוא האמין שיש לכבוש את המזרח כדי להקים קיסרות יבשתית נרחבת, מיושבת גרמנים, במטרה להבטיח לגזע ה'ארי' את מקומו עלי אדמות כ'עם האדונים' (Herrenvolk). ההתפשטות מזרחה היתה מאפשרת רצף טריטוריאלי, מגדילה את האוכלוסייה, מזרימה דם חדש לאומה ונותנת גם בסיס לאספקת מזון וחומרי גלם. המדיניות ביחס לאוכלוסיות הכבושות עתידה היתה לכלול גם השמדה פיזית של שכבת המנהיגים המדיניים והאינטלקטואליים, השמדת היהודים, וניצול ההמונים בעבודת כפייה. ילדים צ'כים, פולנים וסלווים אחרים, בעלי חזות 'ארית' מבחינה פיזית ופיסיונומית, יועברו לגרמניה במטרה לשפר את איכות הגזע ה'ארי' ולחזקו מבחינה דמוגרפית.